Šis dokuments ir izveidots vienīgi dokumentācijas nolūkos, un iestādes neuzņemas nekādu atbildību par tā saturu

►**B**

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2003/41/EK

(2003. gada 3. jūnijs)

par papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju darbību un uzraudzību

(OV L 235, 23.9.2003., 10. lpp.)

Grozīta ar:

		Oficiālais Vēstnesis		
		Nr.	Lappuse	Datums
►**M1**	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/138/EK (2009. gada 25. novembris)	L 335	1	17.12.2009.

▼B

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2003/41/EK

(2003. gada 3. jūnijs)

par papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju darbību un uzraudzību

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 47. panta 2. punktu, 55. pantu un 95. panta 1. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ([1]),

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([2]),

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ([3]),

tā kā:

(1) Īstam iekšējam finanšu pakalpojumu tirgum ir izšķiroša nozīme Kopienas ekonomiskajā izaugsmē un darba vietu radīšanā.

(2) Šī iekšējā tirgus veidošanā jau ir gūti nozīmīgi panākumi, kas finanšu institūcijām dod iespēju darboties citās dalībvalstīs un nodrošina finanšu pakalpojumu izmantotāju augsta līmeņa aizsardzību.

(3) Komisijas paziņojums "Darbības principi finanšu tirgos – rīcības plāns" nosaka vairākas darbības, kas jāveic, lai pabeigtu finanšu pakalpojumu iekšējā tirgus izveidošanu, un Eiropas Padome Lisabonā 2000. gada 23. un 24. martā aicināja izpildīt šo rīcības plānu līdz 2005. gadam.

(4) Rīcības plāns attiecībā uz finanšu pakalpojumiem kā steidzamu prioritāti uzsver vajadzību sagatavot direktīvu par papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju piesardzīgu uzraudzību, jo šīs institūcijas ir nozīmīgākās finanšu institūcijas, kurām ir svarīga loma finanšu tirgus integrācijas, efektivitātes un likviditātes nodrošināšanā, bet uz tām neattiecas saskaņots Kopienas tiesiskais regulējums, kas tām dotu iespēju pilnā apjomā izmantot iekšējā tirgus priekšrocības.

(5) Sociālā nodrošinājuma sistēmu uzturēšana prasa aizvien lielākus līdzekļus, nākotnē kā papildinājumu vairāk izmantos papildpensijas kapitālu. Tāpēc ir jāattīsta papildpensijas kapitāla uzkrāšanas sistēma, vienlaikus neapšaubot sociālā nodrošinājuma pensiju sistēmu nozīmi drošas, pastāvīgas un efektīvas sociālās aizsardzības jomā, kam jāgarantē pienācīgs dzīves līmenis vecumdienās un kam jāpievērš vislielākā uzmanība, nostiprinot Eiropas sociālo modeli.

(6) Šī direktīva ir pirmais solis ceļā uz papildpensiju kapitāla uzkrāšanas iekšējā tirgus organizēšanu Eiropas mērogā. Nosakot, ka kapitālieguldījumu pamatā ir piesardzības princips, un dodot institūcijām iespēju darboties citās valstīs, tiek veicināta uzkrājumu novirzīšana uz papildpensiju kapitāla uzkrāšanas sektoru, tādējādi veicinot ekonomikas un sociālo attīstību.

([1]) OV C 96 E, 27.3.2001., 136. lpp.
([2]) OV C 155, 29.5.2001., 26. lpp.
([3]) Eiropas Parlamenta 2001. gada 4. jūlija atzinums (OV C 65 E, 14.3.2002., 135. lpp.), Padomes 2002. gada 5. novembra kopējā nostāja (vēl nav publicēta *Oficiālajā Vēstnesī*) un Eiropas Parlamenta 2003. gada 12. marta lēmums (vēl nav publicēts *Oficiālajā Vēstnesī*), un Padomes 2003. gada 13. maija lēmums.

▼B

(7) Šajā direktīvā izklāstītie piesardzīgas uzraudzības noteikumi ir paredzēti, lai garantētu augstu drošības pakāpi nākamajiem pensionāriem, nosakot stingrus uzraudzības standartus, un lai pavērtu ceļu fondēto pensiju plānu efektīvai pārvaldīšanai.

(8) Institūcijām, kas ir pilnībā nodalītas no jebkura iemaksu veicoša uzņēmuma un kuru darbības pamatā ir uzkrājumi, un kuru vienīgais mērķis ir nodrošināt papildpensijas kapitāla izmaksas, jādod tiesības sniegt pakalpojumus un veikt ieguldījumus, ievērojot vienīgi saskaņotas piesardzības prasības, neatkarīgi no tā, vai šīs institūcijas uzskata par juridiskām personām.

(9) Saskaņā ar subsidiaritātes principu dalībvalstīm ir jāsaglabā pilna atbildība par savu pensiju sistēmu organizēšanu, kā arī jālemj par to, kādu vietu katrā dalībvalstī ieņems katrs no trim pensiju sistēmas līmeņiem. Otrajā līmenī dalībvalstīm ir jāsaglabā pilna atbildība arī par to dažādo institūciju lomu un funkcijām, kas nodrošina papildpensijas kapitāla izmaksas, piemēram, sektoriālie pensiju fondi, uzņēmuma pensiju fondi un dzīvības apdrošināšanas sabiedrības. Šīs direktīvas mērķis nav apšaubīt šo prerogatīvu.

(10) Valstu noteikumi attiecībā uz pašnodarbināto personu iesaistīšanos papildpensijas kapitāla uzkrāšanas fondos ir atšķirīgi. Dažās dalībvalstīs papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijas var darboties, slēdzot līgumus ar nozari vai nozaru grupām, kurās strādā pašnodarbinātie, vai arī slēdzot līgumus tieši ar pašnodarbinātajām un algotu darbu strādājošajām personām. Dažās dalībvalstīs pašnodarbinātā persona var kļūt par fonda dalībnieku arī tad, ja pašnodarbinātā persona ir darba devējs vai sniedz profesionālus pakalpojumus uzņēmumam. Dažās dalībvalstīs pašnodarbinātās personas nevar kļūt par papildpensijas kapitāla uzkrāšanas fondu dalībniekiem, ja nav izpildītas atsevišķas prasības, tostarp prasības, ko paredz sociālie un darba tiesību akti.

(11) Šī direktīva nav jāattiecina uz institūcijām, kas pārvalda sociālā nodrošinājuma shēmas, kuras jau ir saskaņotas Kopienas līmenī. Tomēr jāņem vērā to iestāžu specifiskums, kas vienā dalībvalstī pārvalda gan sociālā nodrošinājuma shēmas, gan fondēto pensiju plānus.

(12) Šī direktīva kopumā nav jāattiecina uz finanšu institūcijām, uz kurām jau attiecas Kopienas tiesiskais regulējums. Tā kā šīs institūcijas dažos gadījumos arī var piedāvāt fondēto pensiju pakalpojumus, tomēr ir svarīgi nodrošināt, lai šī direktīva neradītu konkurences traucējumus. No konkurences traucējumiem var izvairīties, piemērojot šajā direktīvā paredzētās piesardzības prasības dzīvības apdrošināšanas sabiedrību piedāvātajām fondētajām pensijām. Komisijai ir arī rūpīgi jākontrolē stāvoklis fondēto pensiju tirgū un jānovērtē iespēja pēc izvēles attiecināt šo direktīvu uz citām regulētām finanšu institūcijām.

(13) Ja mērķis ir finansiālais nodrošinājums pēc aiziešanas pensijā, papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijām parasti ir jāparedz mūža pensiju maksāšana. Jābūt iespējai veikt maksājumus noteiktā laikposmā vai kā vienreizēju izmaksu.

(14) Svarīgi nodrošināt, lai vecākiem ļaudīm un invalīdiem nedraud nabadzības risks un lai viņu dzīves līmenis būtu piedienīgs. Lai novērstu veco ļaužu nabadzību un sociālo nedrošību, fondēto pensiju sistēmā svarīgi ir nodrošināt atbilstīgu biometrisko risku segumu. Veidojot pensiju plānu, darba devējiem un darbiniekiem vai viņu attiecīgajiem pārstāvjiem jāapsver iespēja pensiju plānā ietvert noteikumus, kas attiecas uz ilgdzīvošanas risku un darba nespējas risku, kā arī noteikumu, kas attiecas uz pārdzīvojušām apgādājamām personām.

(15) Dodot dalībvalstīm iespēju nepiemērot savus īstenošanas tiesību aktus institūcijām, kas pārvalda plānus, kuros kopumā ir mazāk

▼B

par 100 dalībniekiem, var atvieglot uzraudzības darbu dažās dalībvalstīs, neapdraudot iekšējā tirgus pienācīgu darbību šajā jomā. Taču tam nav jāapdraud šo iestāžu tiesības izvēlēties citās dalībvalstīs reģistrētus un pienācīgi pilnvarotus ieguldījumu pārvaldniekus un līdzekļu turētājus sava ieguldījumu portfeļa pārvaldīšanai un līdzekļu turēšanai.

(16) Šī direktīva nav jāattiecina uz tādām institūcijām kā "*Unterstützungskassen*" Vācijā, kuras dalībniekiem nav likumisku tiesību uz konkrētas summas izmaksām un kur viņu intereses aizsargā ar likumā paredzētu obligātu apdrošināšanu maksātnespējas gadījumiem.

(17) Lai aizsargātu dalībniekus un saņēmējus, papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijām ir jāveic tikai šajā direktīvā minētās darbības un no tām izrietošās darbības.

(18) Iemaksu veicoša uzņēmuma bankrota gadījumā dalībniekam draud gan darbavietas zaudēšana, gan arī iegūto pensijas tiesību zaudēšana. Tāpēc jānodrošina minētā uzņēmuma un institūcijas nepārprotama nošķiršana un jāparedz obligātas piesardzības normas, ar kuru palīdzību aizsargā dalībniekus.

(19) Dalībvalstīs papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijas darbojas un tiek uzraudzītas atšķirīgi. Dažās dalībvalstīs var uzraudzīt ne tikai pašu institūciju, bet arī struktūras vai uzņēmumus, kas ir pilnvaroti pārvaldīt šīs institūcijas. Dalībvalstīm jādod iespēja ņemt vērā šo specifiskumu, ja vien tiek efektīvi pildītas šīs direktīvas prasības. Dalībvalstīm arī jādod iespēja atļaut apdrošināšanas sabiedrībām un citām finanšu struktūrām pārvaldīt papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijas.

(20) Papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijas ir finanšu pakalpojumu sniedzēji, uz kuriem gulstas atbildība par papildpensijas kapitāla izmaksu nodrošināšanu, un tādēļ tām ir jāievēro noteiktas obligātas piesardzības normas attiecībā uz savu darbību un darbības nosacījumiem.

(21) Lielais institūciju skaits dažās dalībvalstīs nozīmē, ka ir vajadzīgs pragmatisks risinājums attiecībā uz iepriekšēju atļauju izsniegšanu institūcijām. Ja institūcija tomēr vēlas pārvaldīt plānu citā dalībvalstī, jāpieprasa iepriekšēja atļauja, ko izsniedz kompetenta iestāde piederības valstī.

(22) Katrai dalībvalstij jāpieprasa, lai visas tās teritorijā esošās institūcijas gatavo gada pārskatus un gada ziņojumus, ņemot vērā katru institūcijas pārvaldīto pensiju plānu, un vajadzības gadījumā – gada pārskatus un gada ziņojumus par katru pensiju plānu. Gada pārskati un gada ziņojumi, kas pareizi un patiesi atspoguļo institūcijas aktīvus, saistības un finansiālo stāvokli, ņemot vērā katru institūcijas pārvaldīto pensiju plānu, un ko pienācīgi apstiprinājusi pilnvarota persona, ir būtisks informācijas avots plāna dalībniekiem un saņēmējiem, kā arī kompetentajām iestādēm. Tie jo īpaši ļauj kompetentajām iestādēm kontrolēt institūcijas finansiālo stabilitāti un novērtēt, vai institūcija var izpildīt savas līgumsaistības.

(23) Izšķiroša nozīme ir precīzai informācijai, ko sniedz pensiju plāna dalībniekiem un saņēmējiem. Tam ir īpaši būtiska nozīme, pieprasot informāciju par institūcijas finansiālo stabilitāti, līguma noteikumiem, pensiju maksājumiem un to, kā faktiski nodrošina finansējumu uzkrāto pensiju saņemšanas tiesību izpildei, kā arī par ieguldījumu politiku, riska pārvaldību un izmaksām.

(24) Institūcijas ieguldījumu politika ir izšķirošs faktors attiecībā uz fondēto pensiju drošību un pieejamību. Tāpēc institūcijām ir jāsagatavo pārskats par ieguldījumu principiem, ko pārskata vismaz reizi trijos gados. Tam jābūt pieejamam kompetentajām institūcijām un pēc pieprasījuma – arī katras pensiju plāna dalībniekiem un saņēmējiem.

▼B

(25) Lai pildītu savas likumā paredzētās funkcijas, kompetentajām institūcijām ir vajadzīgas atbilstīgas tiesības saņemt informāciju un pilnvaras iejaukties to institūciju un personu darbā, kas šīs institūcijas vada. Ja papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcija ir deleģējusi ārpakalpojumu sniedzējiem būtiskas funkcijas, piemēram, ieguldījumu pārvaldību, informāciju tehnoloģiju vai grāmatvedību, jābūt iespējai attiecināt tiesības uz informāciju un pilnvaras iejaukties arī uz šīm funkcijām, lai pārbaudītu, vai šīs darbības tiek veiktas saskaņā ar uzraudzības noteikumiem.

(26) Lai nodrošinātu pensiju izmaksāšanas saistību izpildi, būtisks nosacījums ir piesardzīga tehnisko rezervju aprēķināšana. Tehniskās rezerves ir jāaprēķina, izmantojot atzītas aktuārmetodes, un tās ir jāapstiprina kvalificētām personām. Maksimālās procentu likmes ir jāizvēlas piesardzīgi saskaņā ar attiecīgajiem valsts noteikumiem. Tehnisko rezervju minimālajam apjomam jābūt pietiekamam, lai varētu turpināt maksāt saņēmējiem esošās pensijas un lai tajā būtu ietvertas saistības, kas izriet no dalībnieku uzkrātajām pensiju tiesībām.

(27) Dalībvalstīs ievērojami atšķiras risks, ko sedz institūcijas. Tāpēc piederības dalībvalstīm ir jādod iespēja veikt tehnisko rezervju aprēķināšanu, ievērojot sīkākus papildu noteikumus nekā tie, kas paredzēti šajā direktīvā.

(28) Jābūt pietiekamiem un atbilstīgiem aktīviem, kas segtu tehniskās rezerves, aizsargātu pensiju plāna dalībnieku un saņēmēju intereses, ja iemaksas veicošais uzņēmums kļūst maksātnespējīgs. It īpaši pārrobežu darbības gadījumā dalībvalstīs piemēroto uzraudzības principu savstarpēja atzīšana prasa, lai tehniskās rezerves visu laiku ir pilnībā segtas.

(29) Ja institūcija nedarbojas vairākās valstīs, dalībvalstīm jādod iespēja atļaut daļēju segumu ar noteikumu, ka ir izstrādāts pienācīgs plāns pilna seguma atjaunošanai, neskarot prasības, ko izvirza Padomes 1980. gada 20. oktobra Direktīva 80/987/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku aizsardzību to darba devēja maksātnespējas gadījumā ([1]).

(30) Daudzos gadījumos varētu būt tā, ka iemaksas veicošais uzņēmums, nevis pati institūcija sedz biometrisko risku vai garantē atsevišķus maksājumus vai ieguldījumu efektivitāti. Citos gadījumos institūcija pati tomēr nodrošina šo segumu vai garantijas, un iemaksas veicošā uzņēmuma saistības parasti aprobežojas ar vajadzīgo iemaksu veikšanu. Tādā gadījumā piedāvātie pakalpojumi ir līdzīgi dzīvības apdrošināšanas sabiedrību pakalpojumiem un attiecīgajām institūcijām jābūt vismaz tādam pašam papildu pašu kapitālam kā apdrošināšanas sabiedrībām.

(31) Institūcijas darbojas kā ieguldītāji ļoti ilgā termiņā. Šo institūciju aktīvus parasti nedrīkst realizēt citam nolūkam kā vienīgi pensiju izmaksai. Turklāt, lai pienācīgi aizsargātu dalībnieku un saņēmēju tiesības, institūcijām jādod iespēja izvietot aktīvus tādā veidā, kas precīzi atbilst šo institūciju saistību raksturam un termiņam. Šie aspekti nozīmē, ka ir vajadzīga efektīva uzraudzība un pieeja attiecībā uz ieguldījumu noteikumiem, kas institūcijām nodrošina pietiekamu elastīgumu, pieņemot lēmumu par visdrošāko un efektīvāko ieguldījumu politiku, un kas tām liek rīkoties piesardzīgi. Piesardzības principa ievērošana tālab prasa, lai ieguldījumu politika atbilstu konkrētās papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijas dalībnieku struktūrai.

(32) Dalībvalstis izmanto atšķirīgas uzraudzības metodes un praksi. Tāpēc dalībvalstīm ir jābūt zināmai rīcības brīvībai, nosakot ieguldījumu noteikumus, ko tās vēlas izvirzīt to teritorijās esošām

([1]) OV L 283, 28.10.1980., 23. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/74/EK (OV L 270, 8.10.2002., 10. lpp.).

▼B

institūcijām. Taču šie noteikumi nedrīkst ierobežot kapitāla brīvu apriti, ja vien tas nav vajadzīgs piesardzības nolūkā.

(33) Papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijas kā ilgtermiņa ieguldītāji ar zemu likviditātes risku var ieguldīt līdzekļus nelikvīdos aktīvos, piemēram, akcijās, kā arī riska kapitāla tirgū, ievērojot piesardzību. Papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijas var izmantot arī starptautiskās diversifikācijas priekšrocības. Tāpēc, ja vien tas nav vajadzīgs piesardzības nolūkā, nav jāierobežo ieguldījumi akcijās, riska kapitāla tirgū un valūtā, izņemot saistību ieguldījumus.

(34) Ja institūcija darbojas vairākās valstīs, uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes tomēr var to lūgt ierobežot ieguldījumus akcijās un tamlīdzīgos aktīvos, ko netirgo regulētā tirgū, akcijās un citos finanšu instrumentos, ko emitējis viens un tas pats uzņēmums, vai aktīvos, kas denominēti ar saistībām nesaskaņotās valūtās, ar noteikumu, ka šie noteikumi attiecas arī uz institūcijām, kas atrodas uzņēmējā dalībvalstī.

(35) Ierobežojumi, kas skar iestāžu brīvu izvēli attiecībā uz apstiprinātu līdzekļu pārvaldniekiem un turētājiem, ierobežo konkurenci iekšējā tirgū un tāpēc ir jālikvidē.

(36) Neskarot attiecīgās valsts sociālos un darba tiesību aktus attiecībā uz pensiju sistēmu organizēšanu, to skaitā – obligāto dalību un koplīgumiem, institūcijām jādod iespēja sniegt šos pakalpojumus citās dalībvalstīs. Tām ir jāatļauj pieņemt iemaksas no uzņēmumiem, kas atrodas citās dalībvalstīs, un atvērt pensiju plānus ar dalībniekiem no vairāk nekā vienas dalībvalsts. Iespējams, ka tas varētu nodrošināt ievērojamus apjomradītus ietaupījumus šīm institūcijām, uzlabot Kopienas nozares konkurētspēju un atvieglot darbaspēka mobilitāti. Tālab savstarpēji ir jāatzīst piesardzības normas. Šo piesardzības normu pienācīga piemērošana ir jāuzrauga piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei, ja vien nav noteikts citādi.

(37) Ja īsteno institūcijas tiesības vienā dalībvalstī pārvaldīt citā dalībvalstī izveidotu fondēto pensiju plānu, pilnībā jārespektē uzņēmējā dalībvalstī spēkā esošo sociālo un darba tiesību aktu noteikumi, ciktāl tie attiecas uz fondētajām pensijām, piemēram, pensiju definīcija un izmaksāšana un pensijas saņemšanas tiesību nodošanas nosacījumi.

(38) Ja plāns ir nodalīts, šīs direktīvas noteikumi attiecas atsevišķi uz šo plānu.

(39) Svarīgi ir paredzēt sadarbību starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm uzraudzības nolūkā, kā arī starp šīm iestādēm un Komisiju citā nolūkā. Lai pildītu savus pienākumus un veicinātu šīs direktīvas konsekventu un savlaicīgu izpildi, kompetentās iestādes cita citai sniedz informāciju, kas vajadzīga direktīvas noteikumu piemērošanai. Komisija ir paziņojusi par savu nodomu izveidot uzraudzības komiteju, lai rosinātu sadarbību, koordināciju un viedokļu apmaiņu valstu kompetento iestāžu starpā un veicinātu šīs direktīvas izpildi.

(40) Ņemot vērā to, ka ierosinātās darbības mērķi, proti, izveidot Kopienas tiesisko regulējumu, kas attiektos uz papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju sistēmu, dalībvalstis atsevišķi nevar pilnībā sasniegt un minētās darbības mēroga un seku dēļ šo mērķi labāk var sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var noteikt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā noteikts Līguma 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šī direktīva neparedz darbības, kas pārsniedz šā mērķa sasniegšanai vajadzīgo,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

▼B

1. pants

Priekšmets

Šī direktīva paredz noteikumus papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju veikto darbības uzsākšanai un veikšanai.

2. pants

Darbības joma

1. Šo direktīvu piemēro papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijām. Ja saskaņā ar valstu tiesību aktiem papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcija nav juridiska persona, dalībvalstis šo direktīvu piemēro vai nu šīm institūcijām, vai arī, ievērojot 2. punktu, pilnvarotajām struktūrām, kas atbild par šo iestāžu pārvaldību un rīkojas to uzdevumā.

2. Šī direktīva neattiecas uz:

a) institūcijām, kas pārvalda sociālā nodrošinājuma shēmas, uz kurām attiecas Regula (EEK) Nr. 1408/71 ([1]) un Regula (EEK) Nr. 574/72 ([2]);

b) institūcijām, uz kurām attiecas Direktīva 73/239/EEK ([3]), Direktīva 85/611/EEK ([4]), Direktīva 93/22/EEK ([5]), Direktīva 2000/12/EK ([6]) un Direktīva 2002/83/EK ([7]);

c) institūcijām, kas darbojas uz paaudžu solidaritātes shēmas pamata;

d) institūcijām, kurās uzņēmuma – iemaksu veicēja darbiniekiem nav likumīgu tiesību saņemt izmaksas un kurās iemaksas veicošais uzņēmums var izpirkt aktīvus jebkurā laikā un tam nav obligāti jāpilda papildpensijas kapitāla izmaksu veikšanas saistības;

e) uzņēmumiem, kas izmanto uzņēmuma bilancē uzkrātās saistības darbinieku pensiju izmaksām, lai saviem darbiniekiem izmaksātu papildpensijas kapitālu.

([1]) Padomes 1971. gada 14. jūnija Regula (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma shēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā (OV L 149, 5.7.1971., 2. lpp.). Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1386/2001 (OV L 187, 10.7.2001., 1. lpp.).

([2]) Padomes 1972. gada 21. marta Regula (EEK) Nr. 574/72, ar ko nosaka izpildes procedūru Regulai (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma shēmu piemērošanu darbiniekiem, pašnodarbinātām personām un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā (OV L 74, 27.3.1972., 1. lpp.). Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 410/2002 (OV L 62, 5.3.2002., 17. lpp.).

([3]) Padomes 1973. gada 24. jūlija Pirmā direktīva 73/239/EEK par normatīvo un administratīvo aktu saskaņošanu attiecībā uz darbības sākšanu un veikšanu tiešās apdrošināšanas jomā, izņemot dzīvības apdrošināšanu (OV L 228, 16.8.1973., 3. lpp.). Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/13/EK (OV L 77, 20.3.2002., 17. lpp.).

([4]) Padomes 1985. gada 20. decembra Direktīva 85/611/EEK par to, kā saskaņot normatīvos un administratīvos aktus, kas attiecas uz vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (VKIU) (OV L 375, 31.12.1985., 3. lpp.). Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/108/EK (OV L 41, 13.2.2002., 35. lpp.).

([5]) Padomes 1993. gada 10. maija Direktīva 93/22/EEK par ieguldījumu pakalpojumiem vērtspapīru jomā (OV L 141, 11.6.1993., 27. lpp.). Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/64/EK (OV L 290, 17.11.2000., 27. lpp.).

([6]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 20. marta Direktīva 2000/12/EK par kredītiestāžu darbības uzsākšanu un veikšanu (OV L 126, 26.5.2000., 1. lpp.). Direktīva ir grozīta ar Direktīvu 2000/28/EK (OV L 275, 27.10.2000., 37. lpp.).

([7]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 5. novembra Direktīva 2002/83/EK (OV L 345, 19.12.2002., 1. lpp.).

▼B

3. pants

Pieteikums dalībai fondā, kas pārvalda sociālā nodrošinājuma shēmas

Papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijām, kas pārvalda arī obligātos ar nodarbinātību saistītos pensiju plānus, kurus uzskata par sociālā nodrošinājuma shēmām, uz ko attiecas Regulas (EEK) Nr. 1408/71 un (EEK) Nr. 574/72, šo direktīvu piemēro vienīgi papildpensiju kapitāla uzkrāšanas darbības veidam, kas tām nav obligāts. Tādā gadījumā nodala saistības un atbilstīgos aktīvus, un tos nav iespējams pārnest uz obligāto pensiju plānu, ko uzskata par sociālā nodrošinājuma shēmu, vai otrādi.

4. pants

Fakultatīvs pieteikums dalībai institūcijās, uz kurām attiecas Direktīva 2002/83/EK

Piederības dalībvalstis var izvēlēties piemērot šīs direktīvas 9. līdz 16. panta noteikumus un 18. līdz 20. panta noteikumus papildpensijas kapitāla uzkrāšanas darbībai apdrošināšanas sabiedrībās, uz ko attiecas Direktīva 2002/83/EK. Tādā gadījumā visus aktīvus un saistības, kas atbilst minētajam darbības veidam, nodala, pārvalda un organizē atsevišķi no pārējiem apdrošināšanas sabiedrības darbības veidiem un tos nav iespējams pārnest.

Tādā gadījumā, ciktāl tas attiecas uz apdrošināšanas sabiedrību papildpensijas kapitāla uzkrāšanas darbības veidu, apdrošināšanas sabiedrībām nepiemēro Direktīvas 2002/83/EK 20. līdz 26. panta, 31. un 36. panta noteikumus.

Piederības dalībvalsts nodrošina to, ka kompetentās iestādes vai arī iestādes, kuru uzraudzības darba pienākumos ietilpst to apdrošināšanas sabiedrību uzraudzība, uz kurām attiecas Direktīva 2002/83/EK, pārbauda, vai attiecīgā papildpensijas kapitāla uzkrāšana ir stingri nodalīta.

5. pants

Mazie pensiju fondi un tiesību aktos noteiktie plāni

Izņemot 19. pantā noteikto, dalībvalstis var izvēlēties pilnībā vai daļēji nepiemērot šo direktīvu visām institūcijām, kas atrodas to teritorijās un kuru pārvaldītajos pensiju plānos ir mazāk nekā 100 dalībnieku. Ievērojot 2. panta 2. punktu, šīm institūcijām tomēr ir jādod tiesības brīvprātīgi piemērot šo direktīvu. 20. pantu var piemērot vienīgi tad, ja piemēro visus pārējos šīs direktīvas noteikumus.

Dalībvalstis var izvēlēties nepiemērot 9. līdz 17. panta noteikumus institūcijām, kas nodarbojas ar tiesību aktos noteikto papildpensijas kapitāla uzkrāšanu, ko garantē valsts institūcija. 20. pantu var piemērot vienīgi tad, ja piemēro visus pārējos šīs direktīvas noteikumus.

6. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā:

a) "papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcija" vai "institūcija" ir institūcija, kas neatkarīgi no juridiskās formas darbojas uz uzkrājumu pamata un ir izveidota nošķirti no visiem iemaksas veicošajiem uzņēmumiem vai nozarēm, lai nodrošinātu papildpensiju kapitāla izmaksas saistībā ar profesionālo darbību, pamatojoties uz vienošanos vai līgumu, ko slēdz:

▼B

— individuāli vai kolektīvi starp darba devēju (devējiem) un darbinieku (darbiniekiem) vai to attiecīgajiem pārstāvjiem, vai

— ar pašnodarbinātām personām atbilstīgi piederības un uzņēmējas dalībvalsts tiesību aktiem,

un kas veic darbības, kuras tieši izriet no tiem;

b) "pensiju plāns" ir līgums, vienošanās, trasta līgums vai noteikumi, kas nosaka, kādas papildpensijas kapitāla izmaksas ir noteiktas un ar kādiem nosacījumiem;

c) "iemaksas veicošais uzņēmums" ir jebkurš uzņēmums vai cita struktūra neatkarīgi no tā, vai tas ietver vienu vai vairākas juridiskas vai fiziskas personas vai sastāv no tām, kas darbojas darba devēja vai pašnodarbinātā statusā vai apvienojot šos statusus un kas veic iemaksas papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijās;

d) "papildpensijas kapitāla izmaksas" ir izmaksas, ko veic sakarā ar aiziešanu pensijā vai sakarā ar gaidāmo aiziešanu pensijā, vai – ja tās papildina minētās izmaksas un tās piešķir papildus – kā pabalstus nāves, invaliditātes vai darba attiecību pārtraukšanas gadījumā, vai kā atbalsta maksājumus vai pakalpojumus slimības, trūkuma vai nāves gadījumā. Lai uzlabotu finansiālo nodrošinājumu pēc aiziešanas pensijā, šīs izmaksas parasti ir maksājumi mūža garumā. Taču tās tomēr var arī izmaksāt noteiktā laikposmā vai kā vienreizēju summu;

e) "dalībnieks" ir persona, kuras profesionālā darbība tai dod tiesības vai dos tiesības saņemt papildpensijas kapitāla izmaksas saskaņā ar pensiju plāna noteikumiem;

f) "saņēmējs" ir persona, kas saņem papildpensijas kapitāla izmaksas;

g) "kompetentās iestādes" ir valstu iestādes, kas izraudzītas šajā direktīvā paredzēto uzdevumu izpildei;

h) "biometriskie riski" ir riski, kas saistīti ar nāvi, invaliditāti un ilgdzīvošanu;

i) "piederības dalībvalsts" ir dalībvalsts, kurā institūcija ir reģistrējusi savu juridisko adresi un galveno pārvaldi vai – ja tai nav juridiskās adreses – savu galveno pārvaldi;

j) "uzņēmēja dalībvalsts" ir dalībvalsts, kuras sociālie un darba tiesību akti, kas attiecas uz fondēto pensiju plāniem, ir piemērojama iemaksas veicošā uzņēmuma un fondēto pensiju plāna dalībnieku attiecībām.

7. pants

Institūcijas darbības

Katra dalībvalsts pieprasa, lai tās teritorijā esošās institūcijas veic tikai ar papildpensiju kapitāla izmaksām saistītas darbības un no tām izrietošas darbības.

Ja saskaņā ar 4. pantu apdrošināšanas sabiedrība pārvalda papildpensijas kapitāla uzkrāšanu, nodalot attiecīgos aktīvus un saistības, nodalītie aktīvi un saistības attiecas vienīgi uz darbībām, kas saistītas ar papildpensijas kapitāla izmaksām, un darbībām, kas no tām tieši izriet.

8. pants

Iemaksas veicošo uzņēmumu un papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju juridiska nodalīšana

Katra dalībvalsts nodrošina iemaksas veicošā uzņēmuma un papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijas juridisku nodalīšanu, lai aizsargātu

▼B

institūcijas aktīvus, ievērojot dalībnieku un saņēmēju intereses iemaksas veicošā uzņēmuma bankrota gadījumā.

9. pants

Darbības nosacījumi

1. Katra dalībvalsts attiecībā uz visām papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijām, kas atrodas tās teritorijā, nodrošina to, ka:

a) kompetenta uzraudzības iestāde ir reģistrējusi institūciju valsts reģistrā vai izdevusi tai darbības atļauju; ja institūcija veic pārrobežu darbības, kā minēts 20. pantā, reģistrā jānorāda arī tās dalībvalstis, kurās institūcija darbojas;

b) institūciju vada personas ar labu reputāciju, kam ir atbilstīga profesionālā kvalifikācija un pieredze, vai arī institūcija algo konsultantus ar atbilstīgu profesionālu kvalifikāciju vai pieredzi;

c) ir ieviesti pienācīgi izstrādāti noteikumi attiecībā uz visu to pensiju plānu darbību, ko pārvalda institūcija, un dalībnieki ir atbilstīgi informēti par šiem noteikumiem;

d) visas tehniskās rezerves ir aprēķinājis un apstiprinājis aktuārs vai kāds cits speciālists šajā jomā, tostarp revidents, saskaņā ar valsts tiesību aktiem un izmantojot aktuārmetodes, ko atzinušas piederības dalībvalsts kompetentās iestādes;

e) ja iemaksas veicošais uzņēmums garantē papildpensijas kapitāla izmaksas, tas ir uzņēmies saistības regulāri nodrošināt finansējumu;

f) dalībnieki ir pietiekami labi informēti par pensiju plāna nosacījumiem, jo īpaši attiecībā uz:

   i) pensiju plānā iesaistīto pušu tiesībām un pienākumiem;

   ii) finanšu, tehniskajiem un citiem riskiem, kas saistīti ar pensiju plānu;

   iii) šo risku raksturu un sadalījumu.

2. Saskaņā ar subsidiaritātes principu un ņemot vērā sociālā nodrošinājuma shēmu piedāvāto pensiju apjomu, dalībvalstis var paredzēt, ka dalībniekiem piedāvā papildu mūža apdrošināšanas un darba nespējas apdrošināšanas iespēju, nodrošinājumu pārdzīvojušām apgādājamām personām un iemaksu atmaksāšanas garantiju kā papildu labumus, ja darba devēji un darbinieki vai to attiecīgie pārstāvji tam piekrīt.

3. Dalībvalsts var attiecināt citas prasības uz tās teritorijā esošas institūcijas darbību, lai nodrošinātu, ka tās dalībnieki un saņēmēji ir pietiekami aizsargāti.

4. Dalībvalsts var atļaut vai pieprasīt, lai tās teritorijā esošas institūcijas pilnībā vai daļēji uztic šo iestāžu pārvaldību citām struktūrām, kas darbojas šo iestāžu uzdevumā.

5. Ja institūcija veic pārrobežu darbību, kā minēts 20. pantā, institūcijas darbībai nepieciešama iepriekšējas atļaujas saņemšana no piederības dalībvalsts kompetentajām iestādēm.

10. pants

Gada pārskati un gada ziņojumi

Katra dalībvalsts pieprasa, lai visas tās teritorijā esošās institūcijas sagatavo gada pārskatus un gada ziņojumus, ņemot vērā katru institūcijas pārvaldīto pensiju plānu, un vajadzības gadījumā – gada pārskatus un gada ziņojumus par katru pensiju plānu. Gada pārskati un gada ziņojumi sniedz pareizu un patiesu pārskatu par institūcijas aktīviem, saistībām un finansiālo stāvokli. Gada pārskati un ziņojumos ietvertā informācija ir

▼B

viendabīga, pilnīga, patiesi atspoguļota, un to ir attiecīgi apstiprinājušas pilnvarotas personas saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

11. pants

Informācija, kas jāsniedz dalībniekiem un saņēmējiem

1. Atkarībā no izveidotā pensiju plāna katra dalībvalsts nodrošina to, ka katra tās teritorijā esoša institūcija sniedz vismaz šajā pantā norādīto informāciju.

2. Dalībnieki un saņēmēji un/vai viņu pārstāvji saņem šādu informāciju:

a) pēc pieprasījuma – 10. pantā minētos gada pārskatus un gada ziņojumus, un tos gada pārskatus un ziņojumus, kas attiecas uz konkrēto pensiju plānu, ja institūcija ir atbildīga par vairāk nekā vienu plānu;

b) pieņemamā termiņā – visu būtisko informāciju par izmaiņām pensiju plāna noteikumos.

3. Dalībniekiem un saņēmējiem un/vai attiecīgā gadījumā viņu pārstāvjiem pēc pieprasījuma ir pieejams 12. pantā minētais ieguldījumu politikas principu izklāsts.

4. Katrs dalībnieks pēc pieprasījuma saņem arī sīki izstrādātu un būtisku informāciju par:

a) paredzamo papildpensijas kapitāla izmaksu apjomu, ja tāds ir noteikts;

b) papildpensijas kapitāla izmaksu apjomu darba attiecību pārtraukšanas gadījumā;

c) ja uz dalībnieku attiecas ieguldījumu risks – par ieguldījumu iespējām, ja tādas ir, un par faktisko ieguldījumu portfeli, kā arī informāciju par riska pakāpi un izmaksām, kas saistītas ar ieguldījumiem;

d) kārtību, kādā pensijas tiesības nodod citai papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijai darba attiecību izbeigšanas gadījumā.

Katru gadu dalībnieki saņem īsu informāciju par institūcijas finansiālo stāvokli, kā arī par viņu individuālo uzkrāto iemaksu apjomu.

5. Katrs saņēmējs, aizejot pensijā vai iegūstot tiesības uz citiem pabalstiem, saņem attiecīgu informāciju par izmaksājamajiem pabalstiem un izmaksāšanas iespējām.

12. pants

Ieguldījumu politikas principu izklāsts

Katra dalībvalsts nodrošina to, ka visas tās teritorijā esošās institūcijas sagatavo un vismaz reizi trijos gados pārskata ieguldījumu politikas principu rakstisko izklāstu. Šis izklāsts ir jālabo uzreiz, ja būtiski mainās ieguldījumu politika. Dalībvalstis nosaka, ka šajā izklāstā atspoguļo vismaz tādus aspektus, kā ieguldījumu riska mērīšanas metodes, īstenotos riska pārvaldības procesus un stratēģisko aktīvu izvietojumu attiecībā uz pensiju saistību raksturu un termiņu.

13. pants

Informācija, kas jāsniedz kompetentajām iestādēm

Katra dalībvalsts nodrošina to, ka kompetentajām iestādēm attiecībā uz visām tās teritorijā esošām institūcijām ir vajadzīgās pilnvaras un līdzekļi, lai:

▼B

a) pieprasītu institūcijai, institūcijas valdes locekļiem un citiem vadītājiem vai direktoriem, vai personām, kas kontrolē šo institūciju, sniegt informāciju par visiem institūcijas darbības jautājumiem vai iesniegt visus ar darbību saistītos dokumentus;

b) uzraudzītu institūcijas un citu uzņēmumu attiecības vai attiecības starp institūcijām, ja institūcijas deleģē funkcijas šiem citiem uzņēmumiem vai institūcijām (ārpakalpojumi), tādējādi ietekmējot institūcijas finansiālo stāvokli vai nodrošinot efektīvu uzraudzību;

c) regulāri saņemtu ieguldījumu politikas principu izklāstu, gada pārskatus un gada ziņojumus, un visus uzraudzībai vajadzīgos dokumentus. Tie var būt, piemēram, šādi dokumenti:

   i) iekšējie starpziņojumi;

   ii) aktuāru novērtējumi un sīki izstrādāti pieņēmumi;

   iii) aktīvu un pasīvu analīze;

   iv) pierādījumi, ka ieguldījumu politikas principi tiek konsekventi ievēroti;

   v) pierādījumi, ka iemaksas ir izdarītas atbilstīgi plānotajam;

   vi) to personu ziņojumi, kas atbild par 10. pantā minēto gada pārskatu revīziju;

d) veiktu pārbaudes klātienē institūcijas telpās un vajadzības gadījumā pārbaudītu ārpakalpojumu sniedzējiem deleģēto funkciju izpildi, lai pārliecinātos, vai darbība notiek saskaņā ar uzraudzības noteikumiem.

14. pants

Kompetento iestāžu iejaukšanās pilnvaras un pienākumi

1. Kompetentās iestādes pieprasa, lai katrai institūcijai, kas atrodas to teritorijā, būtu piemērotas administratīvās un grāmatvedības procedūras un atbilstīgi iekšējās kontroles mehānismi.

2. Kompetentās iestādes ir pilnvarotas veikt jebkurus pasākumus, tostarp vajadzības gadījumā administratīvus vai finansiālus pasākumus vai nu attiecībā uz jebkuru institūciju, kas atrodas to teritorijās, vai arī attiecībā pret personām, kas vada institūciju, ja šie pasākumi ir atbilstīgi un vajadzīgi, lai nepieļautu vai vērstu par labu pārkāpumus, kas kaitē dalībnieku un saņēmēju interesēm.

Tā var ierobežot vai aizliegt brīvu rīcību ar institūcijas aktīviem, jo īpaši, ja:

a) institūcija nav izveidojusi pietiekamas tehniskās rezerves attiecībā uz visu tās darbību, vai arī tās aktīvi nav pietiekami, lai segtu tehniskās rezerves;

b) institūcija nav varējusi saglabāt likumā noteikto pašu kapitālu.

3. Lai aizsargātu dalībnieku un saņēmēju intereses, kompetentās iestādes pilnībā vai daļēji var nodot pilnvaras, kas saskaņā ar piederības valsts tiesību aktiem ir piešķirtas personām, kas vada to teritorijā esošu institūciju, īpašam pārstāvim, kurš ir piemērots minēto pilnvaru īstenošanai.

4. Kompetentās iestādes var aizliegt vai ierobežot to teritorijā esošas institūcijas darbību jo īpaši, ja:

a) institūcija pienācīgi neaizsargā dalībnieku un saņēmēju intereses;

b) institūcija vairs nepilda darbības nosacījumus;

c) institūcija nepilda pienākumus, ko tai uzliek attiecīgi noteikumi;

▼B

d) ja institūcija veic pārrobežu darbību – institūcija nepilda uzņēmējas dalībvalsts sociālo un darba tiesību aktu prasības, kas attiecas uz fondēto pensiju jomu.

Visi lēmumi par institūcijas darbības apturēšanu precīzi jāpamato un jāpaziņo attiecīgajai institūcijai.

5. Dalībvalstis nodrošina tiesības vērsties tiesā par lēmumiem, kas attiecībā uz kādu institūciju pieņemti saskaņā ar normatīvajiem un administratīvajiem aktiem, kuri pieņemti atbilstīgi šai direktīvai.

15. pants

Tehniskās rezerves

1. Piederības dalībvalsts nodrošina to, ka institūcijas, kas pārvalda fondēto pensiju plānus, visiem pensiju plāniem vienmēr veido atbilstīgu pasīvu apjomu, kurš atbilst finansiālajām saistībām, kas izriet no šo institūciju pensiju līgumu portfeļa.

2. Piederības dalībvalsts nodrošina to, ka institūcijas, kas pārvalda fondēto pensiju plānus, kuros tās nodrošina biometrisko risku segumu un/vai garantē noteiktu atdevi no ieguldījumiem vai arī noteiktu izmaksu apjomu, veido pietiekamas tehniskās rezerves visiem šādiem plāniem.

3. Tehniskās rezerves aprēķina katru gadu. Piederības dalībvalsts tomēr var atļaut veikt aprēķinus reizi trijos gados, ja institūcija izsniedz dalībniekiem un/vai kompetentajām iestādēm apstiprinājumu vai ziņojumu par starplaikā veiktajām korekcijām. Apstiprinājumā vai ziņojumā izklāsta tehnisko rezervju korekcijas un izmaiņas šo rezervju segtajā riskā.

4. Tehniskās rezerves aprēķina un apstiprina aktuārs – ja ne aktuārs, tad cits speciālists šajā jomā, tostarp revidents, saskaņā ar valsts tiesību aktiem un izmantojot aktuārmetodes, ko atzinušas piederības dalībvalsts kompetentās iestādes saskaņā ar šādiem principiem:

a) tehnisko rezervju minimālo apjomu aprēķina, veicot pietiekami piesardzīgu aktuārnovērtējumu, kurā ņem vērā visas saistības attiecībā uz izmaksām un iemaksām saskaņā ar institūcijas pensiju plānu. Apjomam jābūt pietiekamam, lai saņēmējiem varētu turpināt izmaksāt jau esošās pensijas un pabalstus, un tam arī ir jāatspoguļo saistības, kas izriet no dalībnieku uzkrātajām pensiju tiesībām. Ekonomiskie un aktuāru apsvērumi, ko izmanto saistību novērtēšanai, arī ir jāizvēlas piesardzīgi, attiecīgi ņemot vērā atbilstīgu procentu negatīvas novirzes gadījumā;

b) piesardzīgi jāizvēlas maksimālās procentu likmes, ko nosaka saskaņā ar attiecīgajiem piederības valsts noteikumiem. Šīs procentu likmes nosaka, ņemot vērā:

   — peļņu no atbilstīgajiem institūcijas aktīviem un gaidāmo atdevi no ieguldījumiem, un/vai

   — peļņu no valsts obligācijām vai augstas uzticamības vērtspapīriem tirgū;

c) tehnisko rezervju aprēķināšanā izmantotajās biometrijas tabulās jāievēro piesardzības principi, ņemot vērā dalībnieku grupas un pensiju plānu galvenās īpatnības, jo īpaši paredzamās izmaiņas attiecīgajos riskos;

d) tehnisko rezervju aprēķināšanas metode un bāze parasti nemainās no viena finanšu gada uz nākamo. Izmaiņas tomēr ir attaisnojamas, ja mainās tiesiskie, demogrāfiskie vai ekonomiskie apstākļi, kas ir pieņēmumu pamatā.

5. Piederības dalībvalsts tehnisko rezervju aprēķināšanai var piemērot sīkākas papildu prasības, lai nodrošinātu dalībnieku un saņēmēju adekvātu aizsardzību.

▼B

6. Lai turpinātu noteikumu saskaņošanu saistībā ar attiecīgi pamatotu tehnisko rezervju aprēķināšanu, jo īpaši saistībā ar procentu likmēm un citiem pieņēmumiem, kas ietekmē tehnisko rezervju apjomu, Komisija reizi divu gadu laikā vai pēc dalībvalsts pieprasījuma sagatavo ziņojumu par stāvokli pārrobežu darbības jomā.

Komisija iesaka vajadzīgos pasākumus, lai nepieļautu traucējumus, ko var radīt atšķirīgi procentu likmju līmeņi, un lai aizsargātu saņēmēju un visu plānu dalībnieku intereses.

16. pants

Tehnisko rezervju finansēšana

1. Piederības dalībvalsts pieprasa, lai katrai institūcijai visu laiku būtu pietiekami un atbilstīgi līdzekļi, kas sedz tehniskās rezerves visiem pārvaldītajiem pensiju plāniem.

2. Piederības dalībvalsts uz ierobežotu laiku var pieļaut situāciju, ka institūcijai nav pietiekamu līdzekļu tehnisko rezervju segšanai. Tādā gadījumā kompetentās iestādes pieprasa, lai institūcija pieņem konkrētu un realizējamu aktīvu atjaunošanas plānu, no jauna nodrošinot 1. punkta prasību ievērošanu. Plānam piemēro šādus nosacījumus:

a) institūcija izstrādā konkrētu un realizējamu plānu, lai laikus atjaunotu aktīvu apjomu, kas vajadzīgs pilnai tehnisko rezervju segšanai. Plānu dara pieejamu dalībniekiem vai to pārstāvjiem, un/vai to apstiprina piederības dalībvalsts kompetentās iestādes;

b) izstrādājot plānu, ņem vērā institūcijas konkrēto stāvokli, jo īpaši tās aktīvu/pasīvu struktūru, riska profilu, likviditātes plānu, to dalībnieku vecuma struktūru, kam ir tiesības saņemt papildpensijas kapitāla izmaksas, kā arī ņem vērā sākumshēmas un shēmas, kurās mainās finansējums – no nulles finansējuma vai daļēja finansējuma uz finansējumu pilnā apjomā;

c) ja šajā punktā minētajā laikposmā pensiju plāna darbība tiek izbeigta, institūcija par to informē piederības dalībvalsts kompetentās iestādes. Institūcija izstrādā procedūru, lai pārnestu aktīvus un atbilstīgos pasīvus uz citu finanšu institūciju vai tamlīdzīgu organizāciju. Ar šo procedūru iepazīstina piederības dalībvalsts kompetentās iestādes un vispārīgu procedūras izklāstu dara pieejamu dalībniekiem vai attiecīgā gadījumā – to pārstāvjiem saskaņā ar konfidencialitātes principu.

3. Pārrobežu darbības gadījumā, kas minēta 20. pantā, visos pārvaldītajos pensiju plānos tehniskajām rezervēm vienmēr jābūt segtām pilnā apjomā. Ja šos nosacījumus neievēro, piederības dalībvalsts kompetentās iestādes iejaucas saskaņā ar 14. pantu. Lai izpildītu šo prasību, piederības dalībvalsts var pieprasīt aktīvu un pasīvu nodalīšanu.

17. pants

Likumā noteiktais pašu kapitāls

1. Piederības dalībvalsts nodrošina to, ka institūcijas, kas pārvalda pensiju plānus, kur pati institūcija nevis iemaksas veicošais uzņēmums uzņemas saistības nodrošināt biometriskā riska segumu vai garantē noteiktu peļņu no ieguldījumiem, vai noteiktu izmaksu apjomu, pastāvīgi tur papildu aktīvus kā buferi, kas pārsniedz tehniskajām rezervēm vajadzīgos aktīvus. To apjomam ir jāatspoguļo riska tips un aktīvu bāze attiecībā uz visiem pārvaldītajiem plāniem. Uz šiem aktīviem neattiecas nekādas paredzamas saistības, un tie kalpo kā drošības kapitāls, lai absorbētu plānotās un faktiskās peļņas un izdevumu starpību.

▼M1

2. Lai aprēķinātu papildu aktīvu minimālo apjomu, piemēro 17.a līdz 17.d pantu noteikumus.

▼B

3. Taču 1. punkts neliedz dalībvalstīm pieprasīt, lai institūcijas, kas atrodas to teritorijās, turētu likumā noteikto pašu kapitālu, vai noteikt sīkākus noteikumus, ja tie ir pienācīgi pamatoti.

▼M1

17.a pants

Pieejamā maksātspējas norma

1. Katra dalībvalsts prasa no katras struktūras, kura minēta 17. panta 1. punktā un atrodas tās teritorijā, lai tās rīcībā attiecībā uz visu tās uzņēmējdarbību vienmēr būtu pietiekama pieejamā maksātspējas norma, kas ir vismaz vienlīdzīga ar šajā direktīvā noteiktajām prasībām.

2. Pieejamo maksātspējas normu veido apdrošināšanas uzņēmuma aktīvi, kas ir brīvi no paredzamām saistībām, atskaitot nemateriālās vērtības, tostarp:

a) apmaksātais akciju kapitāls vai, savstarpējas apdrošināšanas uzņēmumu gadījumā, faktiskais sākuma kapitāls, ko papildina visu dalībnieku konti, kuri atbilst šādiem kritērijiem:

   i) statūtos un dibināšanas līgumā ir jāparedz, ka no šiem kontiem var veikt maksājumus savstarpējas apdrošināšanas uzņēmumu dalībniekiem tikai tādā apjomā, lai neizraisītu pieejamās maksātspējas normas tādu pazemināšanos, ka netiek sasniegts noteiktais līmenis, vai – uzņēmuma likvidācijas gadījumā – vienīgi pēc uzņēmuma visu parādu nokārtošanas;

   ii) statūtos un dibināšanas līgumā attiecībā uz visiem i) punktā minētiem maksājumiem, kas nav saistīti ar individuālu dalības izbeigšanu savstarpējas apdrošināšanas uzņēmumā, jābūt norādei, ka kompetentās iestādes jāinformē vismaz vienu mēnesi iepriekš un ka tās šajā laikposmā var aizliegt maksājumus; un

   iii) attiecīgos statūtu un dibināšanas līguma noteikumus var grozīt tikai pēc tam, kad kompetentās iestādes ir paziņojušas, ka tām pret šiem grozījumiem nav iebildumu, neskarot kritērijus, kas norādīti i) un ii) punktā;

b) rezerves (obligātās un brīvās), kas neatbilst apdrošināšanas saistībām;

c) iepriekšējo gadu peļņa vai zaudējumi pēc izmaksājamo dividenžu atskaitīšanas;un

d) ciktāl to pieļauj valsts tiesību akti, bilancē uzrādītās peļņas rezerves, ja tās var izmantot iespējamo zaudējumu segšanai un tās nav paredzēts izdalīt biedriem un apdrošinājuma ņēmējiem.

Pieejamo maksātspējas normu samazina par struktūras tieši turēto pašu akciju summu.

3. Dalībvalstis var noteikt, ka pieejamo maksātspējas normu var veidot arī:

a) kumulatīvo priekšrocību akciju kapitāls un subordinētais aizņēmuma kapitāls, kurš nepārsniedz 50 % no pieejamās maksātspējas normas vai pieprasītās maksātspējas normas – atkarībā no tā, kas ir mazāka, un kurā ne vairāk kā 25 % veido subordinēti aizdevumi ar fiksētu termiņu, vai fiksēta termiņa kumulatīvo priekšrocību akciju kapitāls ar noteikumu, ka apdrošināšanas struktūras bankrota vai likvidācijas gadījumā ir saistoši nolīgumi, saskaņā ar kuriem subordinētais aizņēmuma kapitāls vai priekšrocību akciju kapitāls ierindojams pēc visu citu kreditoru prasījumiem un nav atmaksājams, kamēr nav nokārtoti visi citi nesamaksāti parādi;

b) vērtspapīri bez noteikta termiņa un citi instrumenti, tostarp kumulatīvās priekšrocību akcijas, izņemot a) punktā minētās, nepārsniedzot 50 % no pieejamās maksātspējas normas vai pieprasītās maksātspējas normas – atkarībā no tā, kas ir mazāka, attiecībā uz šādu vērtspapīru

▼M1

kopumu un subordinēto aizdevumu kapitālu, kas minēts a) punktā, ja vien tie atbilst šādiem nosacījumiem:

i) tos nedrīkst atmaksāt pēc turētāja iniciatīvas vai bez kompetentās iestādes iepriekšējas piekrišanas;

ii) emisijas līgums nodrošina struktūrai iespēju atlikt aizņēmuma procentu maksājumus;

iii) aizdevēja prasījumi pret struktūru ierindojami tikai pēc visiem nesubordinēto kreditoru prasījumiem;

iv) dokumentos, kas nosaka vērtspapīru emisiju, paredzēta spēja segt parādu un nesamaksāto procentu radītos zaudējumus, nodrošinot struktūrai iespēju turpināt darbību; un

v) jāņem vērā tikai pilnībā apmaksātas summas.

Piemērojot a) apakšpunktu, subordinētais aizņēmuma kapitāls atbilst šādiem nosacījumiem:

i) ņem vērā vienīgi pilnīgi apmaksātus līdzekļus;

ii) noteikta termiņa aizņēmumiem sākotnējais termiņš ir vismaz pieci gadi. Ne vēlāk kā gadu pirms atmaksas dienas struktūra iesniedz kompetentajām iestādēm apstiprināšanai plānu, kurā norādīts, kā pieejamā maksātspējas norma tiks uzturēta vai kā tā sasniegs prasīto apjomu līdz noteiktajam termiņam, ja vien daļa, kādu pieejamajā maksātspējas normā veido aizņēmums, netiek pakāpeniski samazināta vismaz piecus gadus pirms atmaksas dienas. Kompetentās iestādes var atļaut šādus aizņēmumus atmaksāt pirms termiņa, ja aizdevēja struktūra iesniedz pieteikumu un tās pieejamā maksātspējas norma nesarūk zem pieprasītā līmeņa;

iii) nenoteikta termiņa aizņēmumus atmaksā vienīgi pēc tāda paziņojuma par aizdevuma uzteikumu, kura termiņš ir pieci gadi, izņemot gadījumus, kad aizdevumus vairs neuzskata par pieejamās maksātspējas normas daļu vai kad formāli ir lūgta kompetento iestāžu piekrišana pirmstermiņa atmaksāšanai. Otrā gadījumā struktūra informē kompetentās iestādes vismaz sešus mēnešus pirms paredzētās atmaksas dienas, norādot pieejamo un pieprasīto maksātspējas normu gan pirms, gan pēc atmaksas. Kompetentās iestādes pieļauj atmaksāšanu tikai tad, ja struktūras pieejamā maksātspējas norma nesamazinās zem pieprasītā līmeņa;

iv) aizņēmuma līgumā neiekļauj klauzulu, kas noteiktu, ka īpašos apstākļos, kas nav struktūras likvidācija, parāds ir atmaksājams pirms līgumā norādītā atmaksas termiņa; un

v) aizņēmuma līgumu drīkst grozīt tikai pēc tam, kad kompetentās iestādes ir paziņojušas, ka tām nav iebildumu pret grozījumiem.

4. Ja struktūra piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei iesniegusi pieteikumu kopā ar pierādījumiem un kompetentā iestāde tam piekrīt, pieejamo maksātspējas normu var veidot arī:

a) ja rezerves veidošanā netiek izmantota cilmerēšana, vai ja cilmerētā rezerve nesasniedz uzkrājumu no klientu piesaistes izmaksām, kas iekļautas prēmijā, var iekļaut starpību starp cilmerētu vai daļēji cilmerētu matemātisko rezervi un matemātisku rezervi, kas cilmerēta, piemērojot likmi, kura līdzvērtīga prēmijā iekļauto klientu piesaistes izmaksu uzkrājumam;

b) slēptās tīrās rezerves, kas atklājas aktīvu novērtēšanā, ciktāl šādām slēptām tīrajām rezervēm nav izņēmuma rakstura;

c) vienu pusi no neapmaksātā pamatkapitāla vai dibināšanas kapitāla, līdzko samaksātā daļa sasniedz 25 % no minētā pamatkapitāla vai fonda, nepārsniedzot 50 % no mazākās pieejamās maksātspējas normas vai pieprasītās maksātspējas normas.

▼M1

Šā punkta a) apakšpunktā minētā summa tomēr nedrīkst pārsniegt 3,5 % no summas, ko iegūst, summējot starpības starp attiecīgajiem dzīvības apdrošināšanas kapitāliem un papildpensijās uzkrāto kapitālu, un matemātiskās rezerves visām tām polisēm, attiecībā uz ko var piemērot cilmerēšanu. No starpības atņem kā aktīvus iegrāmatotās neamortizētās apdrošināšanas līguma izmaksas

5. Komisija var pieņemt īstenošanas pasākumus attiecībā uz šā panta 2. līdz 4. punktu, lai ņemtu vērā izmaiņas, kuru dēļ jāveic tehniski pielāgojumi elementiem, kas izmantojami pieejamajai maksātspējas normai.

Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 21.b pantā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

17.b pants

Pieprasītā maksātspējas norma

1. Ievērojot 17.c pantu, pieprasīto maksātspējas normu nosaka saskaņā ar 2. līdz 6. punktu atbilstīgi garantētajiem pasīviem.

2. Pieprasītā maksātspējas norma ir vienāda ar šādu rezultātu summu:

a) pirmais rezultāts:

to iegūst, daļu, kas atbilst 4 % no matemātiskajām rezervēm no tiešajiem darījumiem un pieņemtās pārapdrošināšanas līgumiem, neatskaitot cedēto pārapdrošināšanu, reizinot ar koeficientu, kas nav mazāks par 85 %, kas iegūts, pēdējā finanšu gada neto matemātiskās rezerves, no kā atskaitīta cedētā pārapdrošināšana, dalot ar bruto matemātiskajām rezervēm;

b) otrais rezultāts:

līgumiem, kuru riskam pakļautais kapitāls nav negatīvs skaitlis, to iegūst, reizinot daļu, kas atbilst 0,3 % no šāda kapitāla, attiecībā uz ko struktūrai ir saistības, ar koeficientu, kas nav mazāks par 50 %, kurš iegūts, pēdējā finanšu gada riska kapitālu, kas palicis kā struktūras saistības pēc pārapdrošināšanas cesijām un retrocesijām, dalot ar kopējo riska kapitālu, neatskaitot pārapdrošināšanu.

Attiecībā uz nāves gadījuma riska īslaicīgu apdrošināšanu, kuras termiņš nepārsniedz trīs gadus, iepriekš minētā daļa ir 0,1 %. Attiecībā uz minēto apdrošināšanas veidu, ja tās termiņš pārsniedz trīs gadus, bet nepārsniedz piecus gadus, šī daļa ir 0,15 %.

3. Papildu apdrošināšanai, kas minēta 2. panta 3. punkta a) apakšpunkta iii) punktā Eiropas parlamenta un padomes Direktīvā 2009/138/EK 2009. gada 25. novembris par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapdrošināšanas jomā (Maksātspēja II) ([1]) pieprasītā maksātspējas norma ir vienāda ar pieprasīto maksātspējas normu struktūrām, kā noteikts šīs direktīvas 17.d pantā.

4. Kapitāla izpirkšanas darījumiem, kas minēti 2. panta 3. punkta b) apakšpunkta ii) punktā Direktīvā 2009/138/EK pieprasītā maksātspējas norma ir 4 % no matemātiskajām rezervēm, kuras aprēķinātas atbilstīgi šā panta 2. punkta a) apakšpunktam.

5. Darījumiem, kas minēti 2. panta 3. punkta b) apakšpunkta i) punktā Direktīvā 2009/138/EK pieprasītā maksātspējas norma ir 1 % no to aktīviem.

6. Apdrošināšanai, kas minēta 2. panta 3. punkta a) apakšpunkta i) un ii) punktā Direktīvā 2009/138/EK saistībā ar ieguldījumu fondiem un darbībām, kas minētas 2. panta 3. punkta b) apakšpunkta iii), iv) un

([1]) OV L 335, 17.12.2009., 1. lpp..

▼M1

v) punktā Direktīvā 2009/138/EK pieprasītā maksātspējas norma ir vienāda ar šādu summu:

a) ciktāl struktūra uzņemas ieguldījumu risku, daļa, kas atbilst 4 % no tehniskajām rezervēm, kas aprēķinātas atbilstīgi šā panta 2. punkta a) apakšpunktam;

b) ciktāl struktūra neuzņemas ieguldījumu risku, bet piešķīrums vadības izmaksu segšanai ir noteikts laikposmam, kas pārsniedz piecus gadus, daļa, kas atbilst 1 % no tehniskajām rezervēm, kas aprēķinātas atbilstīgi šā panta 2. punkta a) apakšpunktam;

c) ciktāl struktūra neuzņemas ieguldījumu risku, un piešķīrums vadības izmaksu segšanai nav noteikts laikposmam, kas pārsniedz piecus gadus, summa, kas vienāda ar 25 % no tīrajām administrēšanas izmaksām attiecībā uz šīm darbībām pēdējā finanšu gada laikā;

d) ciktāl struktūra sedz nāves risku, daļa, kas atbilst 0,3 % no riska kapitāla, kas aprēķināts atbilstīgi šā panta 2. punkta b) apakšpunktam.

17.c pants

Garantiju fonds

1. Dalībvalstis var paredzēt, ka viena trešdaļa no pieprasītās maksātspējas normas, kas noteikta 17.b pantā, veido garantiju fondu. Šo fondu veido elementi, kas uzskaitīti 17.a panta 2. un 3. un – ar piederības dalībvalsts kompetentās iestādes piekrišanu – 17.a panta 4.b punktā.

2. Garantiju fonds nav mazāks par EUR 3 miljoni. Katra dalībvalsts var noteikt minimālā garantiju fonda samazinājumu par 25 % savstarpējas apdrošināšanas uzņēmumiem un savstarpējas apdrošināšanas tipa uzņēmumiem.

17.d pants

Pieprasītā maksātspējas norma, piemērojot šīs direktīvas 17.b panta 3. punktu

1. Pieprasīto maksātspējas normu nosaka, pamatojoties uz prēmiju vai iemaksu ikgadējo apjomu vai uz vidējo prasījumu apjomu pēdējos trijos finanšu gados.

2. Obligātā maksātspējas norma ir vienāda ar lielāko no diviem rezultātiem, kuru aprēķins noteikts 3. un 4. punktā.

3. Prēmiju bāzi aprēķina, izmantojot lielāko rādītāju no bruto parakstītajām prēmijām vai iemaksām, kura aprēķins šeit tālāk tiek sniegts, un bruto nopelnītajām prēmijām vai iemaksām.

Prēmijas vai maksājumi (ietverot maksājumus, kas papildina prēmijas vai maksājumus), kas maksājami attiecībā uz tiešajiem darījumiem pēdējā finanšu gadā, tiek apkopoti.

Šai summai pieskaita visu to prēmiju kopējo summu, kas iekasētas par pārapdrošināšanu pēdējā finanšu gadā.

No šīs summas atņem to prēmiju vai iemaksu kopsummu, kas pēdējā finanšu gadā anulētas, kā arī kopējo nodokļu un nodevu summu no prēmijām vai iemaksām, kas ieskaitītas kopsummā.

Šādi iegūtu summu sadala divās daļās, pirmajā iekļaujot līdz EUR 50 miljoniem un otrajā atstājot atlikumu; no pirmās daļas tad aprēķina 18 % un no otrās – 16 %, ko tad saskaita.

Šādi iegūto summu reizina ar pēdējiem trim finanšu gadiem raksturīgo attiecību starp to prasījumu summu, ko struktūra joprojām nav samaksājusi, pēc tam, kad atskaitīti maksājumu ieņēmumi saskaņā ar pārap-

▼M1

drošināšanu, un prasījumu kopumsummu. Šī attiecība nekad nedrīkst būt mazāka par 50 %.

4. Prasījumu bāzi aprēķina šādi:

Prasījumu summas, kas samaksātas attiecībā uz tiešiem darījumiem (neatskaitot prasījumu summas, kas attiecināmas uz pārapdrošinātājiem un retrocesionāriem) laikposmos, kuri paredzēti 1. punktā, tiek summētas.

Šai summai pieskaita prasījumu summu, kas samaksāta saskaņā ar pārapdrošinājuma vai retrocesijas akceptiem tajos pašos laikposmos, kā arī to rezervju summu, kas pēdējā finanšu gada laikā izveidotas attiecībā uz nesamaksātajām prasījumu summām gan tiešo darījumu jomā, gan pārapdrošināšanas līgumu jomā.

No šīs summas atrēķina piedziņas summu apjomu, kas samaksātas 1. punktā norādītajā laikā.

Tad no atlikušās summas atskaita to rezervju summu attiecībā uz nesamaksātajiem prasījumiem, kuras izveidotas, sākoties otrajam finanšu gadam pirms pēdējā pārskata finanšu gada, aptverot gan tiešos darījumus, gan pārapdrošināšanas akceptus.

Šādi iegūtās summu trešdaļu sadala divās daļās, viena ir līdz EUR 35 miljoniem un otrā atstāj atlikumu; no pirmās daļas aprēķina 26 % un no otrās – 23 %, ko tad saskaita.

Šādi iegūto summu reizina ar pēdējiem trim finanšu gadiem raksturīgo attiecību starp to prasījumu summu, ko struktūra joprojām nav samaksājusi, pēc tam, kad atskaitīti maksājumu ieņēmumi saskaņā ar pārapdrošināšanu, un prasījumu bruto apjomu. Šī attiecība nekad nedrīkst būt mazāka par 50 %.

5. Ja pieprasītā maksātspējas norma, kas aprēķināta saskaņā ar 2., 3. un 4. punktu, ir zemāka nekā iepriekšējā gada pieprasītā maksātspējas norma, tad pieprasītā maksātspējas norma ir vismaz vienāda ar iepriekšējā gada pieprasītā maksātspējas normu reizinātu ar attiecību starp vēl maksājamo apdrošināšanas atlīdzību tehnisko rezervju apjomu pēdējā finanšu gada beigās un vēl maksājamo apdrošināšanas atlīdzību tehnisko rezervju apjomu pēdējā finanšu gada sākumā. Šajos aprēķinos tehniskās rezerves aprēķina, atskaitot pārapdrošināšanu, taču koeficients nekādā gadījumā nedrīkst būt lielāks par 1.

▼B

18. pants

Ieguldījumu noteikumi

1. Dalībvalstis pieprasa, lai institūcijas, kas atrodas to teritorijā, veic ieguldījumus saskaņā ar piesardzības principu un jo īpaši saskaņā ar šādiem noteikumiem:

a) aktīvus iegulda, ņemot vērā dalībnieku un saņēmēju intereses. Potenciāla interešu konflikta gadījumā institūcija vai struktūra, kas pārvalda tās portfeli, nodrošina to, ka ieguldījumus veic vienīgi dalībnieku un saņēmēju interesēs;

b) aktīvus iegulda tādā veidā, lai nodrošinātu visa portfeļa drošību, kvalitāti, likviditāti un rentabilitāti.

Aktīvus, ko tur tehnisko rezervju segšanai, arī iegulda tādā veidā, kas atbilst nākotnē sagaidāmo papildpensijas kapitāla izmaksu raksturam un ilgumam;

c) aktīvus galvenokārt iegulda regulētos tirgos. Ieguldījumi aktīvos, kas netiek tirgoti regulētā finanšu tirgū, katrā ziņā ir jāveic piesardzīgā apjomā;

d) ieguldījumus atvasinātos instrumentos atļauj, ciktāl tie veicina ieguldījumu riska samazināšanu vai atvieglo portfeļa efektīvu pārvaldī-

▼B

šanu. Tie ir piesardzīgi jānovērtē, ņemot vērā bāzes aktīvus, un ir jāiekļauj institūcijas aktīvu novērtējumā. Institūcijai ir arī jāizvairās no pārliecīga riska, kas rodas, izvēloties tikai vienu darījuma partneri un veicot operācijas ar atvasinātiem instrumentiem;

e) veic atbilstīgu aktīvu diversifikāciju, lai nepieļautu pārlieku paļaušanos uz vienu konkrētu aktīvu veidu, emitentu vai uzņēmumu grupu un riska uzkrāšanu portfelī kopumā.

Ieguldījumi aktīvos, ko emitējis viens un tas pats emitents vai emitenti, kas pieder tai pašai grupai, nerada institūcijai pārliecīgas riska koncentrācijas draudus;

f) ieguldījumi uzņēmumā, kas veic iemaksas, nedrīkst pārsniegt 5 % no visa portfeļa, un ja iemaksas veicošais uzņēmums ietilpst grupā, ieguldījumi uzņēmumos, kas ietilpst tajā pašā grupā, kurā ir iemaksas veicošais uzņēmums, nedrīkst pārsniegt 10 % portfeļa.

Ja institūcijā iemaksas veic vairāki uzņēmumi, līdzekļus uzņēmumos, kas veic iemaksas, iegulda piesardzīgi, nodrošinot nepieciešamo diversifikāciju.

Dalībvalstis var nolemt nepiemērot e) un f) punktā minētās prasības ieguldījumiem valsts obligācijās.

2. Piederības dalībvalsts aizliedz institūcijai ņemt aizņēmumu vai būt par galvotāju trešo personu uzdevumā. Dalībvalstis tomēr var atļaut institūcijām ņemt aizņēmumus vienīgi likviditātes nodrošināšanai, turklāt tikai īslaicīgi.

3. Dalībvalstis neizvirza to teritorijā esošām institūcijām prasību veikt ieguldījumus konkrētu veidu aktīvos.

4. Neatkarīgi no 12. panta dalībvalstis nepieprasa, lai to teritorijā esošas institūcijas vai šīs institūcijas ieguldījumu pārvaldnieka lēmumus attiecībā uz ieguldījumiem iepriekš apstiprina vai sistemātiski par tiem ziņo.

5. Saskaņā ar 1. līdz 4. punkta noteikumiem dalībvalstis to teritorijā esošām institūcijām var paredzēt sīkāk izstrādātus noteikumus, tostarp kvantitatīvus noteikumus, ja tie ir pamatoti, lai pilnībā aptvertu visu šo iestāžu pensiju plānu klāstu.

Dalībvalstis var piemērot ieguldījumu noteikumus, kas ir līdzīgi Direktīvas 2002/83/EK noteikumiem.

Dalībvalstis tomēr neliedz institūcijām:

a) ne vairāk kā 70 % aktīvu, kas nodrošina tehniskās rezerves vai portfeli plāniem, kuru dalībnieki uzņemas ieguldījumu risku, ieguldīt akcijās, apgrozāmos vērtspapīros, ko uzskata par akcijām, un uzņēmumu vērtspapīros, ko var tirgot regulētos tirgos, un lemt par šo vērtspapīru relatīvo īpatsvaru ieguldījumu portfelī. Ja tam ir pienācīgs pamatojums, dalībvalstis tomēr var piemērot zemāku ierobežojumu institūcijām, kas nodrošina pensijas ar ilgtermiņa procentu likmes garantiju, uzņemas ieguldījumu risku un pašas sniedz garantijas;

b) līdz 30 % aktīvu, kas nodrošina tehniskās rezerves, ieguldīt aktīvos, kas denominēti valūtās, kurās nav izteiktas saistības;

c) ieguldīt riska kapitāla tirgos.

6. Iepriekšējais 5. punkts neliedz dalībvalstīm tiesības pieprasīt, lai to teritorijā esošām institūcijām atsevišķos gadījumos piemērotu stingrākus ieguldījumu noteikumus, ja tie ir pienācīgi pamatoti, jo īpaši ņemot vērā saistības, ko institūcija ir uzņēmusies.

7. Pārrobežu darbības gadījumā, kā minēts 20. pantā, katras uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes var pieprasīt, lai otrajā daļā minētos noteikumus piemēro institūcijai piederības dalībvalstī. Tādā gadījumā šos noteikumus piemēro vienīgi tai institūcijas aktīvu daļai,

▼B

kas attiecas uz darbībām, ko veic konkrētajā uzņēmējā dalībvalstī. Turklāt tos piemēro vienīgi tad, ja tādus pašus vai stingrākus noteikumus piemēro arī uzņēmējā dalībvalstī esošām institūcijām.

Pirmajā daļā minētie noteikumi ir šādi:

a) institūcija neiegulda vairāk kā 30 % šo aktīvu akcijās, citos vērtspapīros, ko uzskata par akcijām, un parāda vērtspapīros, ko nedrīkst tirgot regulētā tirgū, vai arī institūcija iegulda vismaz 70 % šo aktīvu akcijās, citos vērtspapīros, ko uzskata par akcijām, un parāda vērtspapīros, ko drīkst tirgot regulētā tirgū;

b) institūcija neiegulda vairāk kā 5 % šo aktīvu akcijās un citos vērtspapīros, ko uzskata par akcijām, obligācijās, parāda vērtspapīros un citos naudas un kapitāla tirgus instrumentos, ko izlaidis tas pats uzņēmums, un ne vairāk kā 10 % šo aktīvu – akcijās un citos vērtspapīros, ko uzskata par akcijām, obligācijās, parāda vērtspapīros un citos naudas un kapitāla tirgus instrumentos, ko izlaiduši uzņēmumi, kuri ietilpst vienā grupā;

c) institūcija neiegulda vairāk kā 30 % šo aktīvu tādos aktīvos, kas denominēti valūtās, kurās nav izteiktas saistības.

Lai izpildītu šīs prasības, piederības dalībvalsts var pieprasīt aktīvu un pasīvu nodalīšanu.

19. pants

Pārvaldība un turēšana

1. Dalībvalstis neuzliek institūcijām un šīs direktīvas 2. panta 1. punktā minētajām struktūrām ierobežojumus, ja tās saskaņā ar Direktīvām 85/611/EEK, 93/22/EEK, 2000/12/EK un 2002/83/EK ieguldījumu portfeļa pārvaldīšanai vēlas iecelt citā dalībvalstī reģistrētus ieguldījumu pārvaldniekus, kuri ir attiecīgi pilnvaroti šā darbības veida izpildei.

2. Dalībvalstis neuzliek institūcijām ierobežojumus, ja tās saskaņā ar Direktīvu 93/22/EEK vai Direktīvu 2000/12/EK savu aktīvu turēšanai vēlas iecelt citā dalībvalstī reģistrētus turētājus, kuri ir attiecīgi pilnvaroti šā darbības veida izpildei vai kuri ir atzīti kā depozitāri Direktīvas 85/611/EEK nolūkā.

Šajā punktā minētais noteikums neliedz piederības dalībvalstij noteikt, ka depozitāra vai turētāja iecelšana ir obligāta.

3. Katra dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai tā, ievērojot savus tiesību aktus, saskaņā ar 14. pantu varētu aizliegt brīvi pārdot aktīvus, kas nodoti glabāšanā depozitāram vai turētājam, kurš atrodas tās teritorijā, pēc institūcijas piederības valsts pieprasījuma.

20. pants

Pārrobežu darbība

1. Neskarot attiecīgo valstu sociālos un darba tiesību aktus attiecībā uz pensiju sistēmu organizēšanu, tostarp obligāto dalību un koplīgumus, dalībvalstis atļauj to teritorijā esošiem uzņēmumiem veikt iemaksas papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijās, kuru darbība ir atļauta citās dalībvalstīs. Tās arī atļauj papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcijām, kuru darbība ir atļauta šo valstu teritorijā, pieņemt iemaksas no uzņēmumiem, kas atrodas citu dalībvalstu teritorijās.

2. Institūcijai, kas vēlas pieņemt iemaksas no uzņēmuma, kas atrodas citas dalībvalsts teritorijā, iepriekš jāsaņem atļauja no savas piederības valsts kompetentajām iestādēm, kā minēts 9. panta 5. punktā. Tā paziņo par savu nodomu pieņemt iemaksas no uzņēmuma, kas atrodas citas

▼B

dalībvalsts teritorijā, kompetentajām iestādēm piederības dalībvalstī, kurā tā ir saņēmusi darbības atļauju.

3. Dalībvalstis pieprasa, lai institūcijas, kas atrodas to teritorijā un vēlas saņemt iemaksas no uzņēmuma, kas atrodas citas dalībvalsts teritorijā, sniedz šādu informāciju 2. punktā minētajā paziņojumā:

a) uzņēmēja dalībvalsts(-is);

b) iemaksas veicošā uzņēmuma nosaukums;

c) tā pensiju plāna raksturojums, ko pārvaldīs pēc iemaksas veicošā uzņēmuma lūguma.

4. Ja piederības dalībvalsts kompetentā iestāde ir informēta saskaņā ar 2. punktu un ja tai nav iemesla apšaubīt to, vai institūcijas administratīvā struktūra, finansiālais stāvoklis un institūcijas vadības labā reputācija, profesionālā kvalifikācija vai pieredze atbilst darbībai, ko piedāvā veikt uzņēmējā dalībvalstī, tā trīs mēnešu laikā pēc visas 3. punktā minētās informācijas saņemšanas nosūta šo informāciju uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām iestādēm un attiecīgi informē institūciju.

5. Pirms institūcija izveido pensiju plānu citas dalībvalsts uzņēmumam, kas veic iemaksas, uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes divu mēnešu laikā pēc 3. punktā minētās informācijas saņemšanas vajadzības gadījumā informē piederības dalībvalsts kompetentās iestādes par sociālo un darba tiesību aktu prasībām, kas attiecas uz fondēto jomu un saskaņā ar kurām jāveic darbības ar pensiju plānu, kurā iemaksas veic uzņēmējā dalībvalstī esošs uzņēmums, kā arī par noteikumiem, kas jāpiemēro saskaņā ar 18. panta 7. punktu un šā panta 7. punktu. Piederības dalībvalsts kompetentās iestādes paziņo šo informāciju institūcijai.

6. Pēc tam, kad no piederības dalībvalsts kompetentajām iestādēm ir saņemta 5. punktā minētā informācija, vai pēc tam, kad 5. punktā paredzētā termiņa beigās nekāda informācija nav saņemta, institūcija var uzsākt pensiju plānu, kurā iemaksas veic uzņēmējā valstī esošs uzņēmums atbilstīgi uzņēmējas dalībvalsts sociālo un darba tiesību aktu prasībām, kas attiecas uz fondēto pensiju jomu, kā arī atbilstīgi visiem noteikumiem, kas jāpiemēro saskaņā ar 18. panta 7. punktu un šā panta 7. punktu.

7. Attiecībā uz dalībniekiem institūcijā, kurā iemaksas veic citā dalībvalstī esošs uzņēmums, piemēro arī visas prasības par informācijas sniegšanu, ko uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes ir noteikušas šajā dalībvalstī esošajām institūcijām saskaņā ar 11. pantu.

8. Uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes informē piederības dalībvalsts kompetentās iestādes par visām būtiskajām izmaiņām uzņēmējas dalībvalsts sociālo un tiesību aktu prasībās, kuras attiecas uz fondēto pensiju plāniem un kuras var ietekmēt pensiju plānu, ciktāl tas skar tāda pensiju plāna darbību, kurā iemaksas veic uzņēmējas dalībvalsts uzņēmums, kā arī par izmaiņām noteikumos, kas jāpiemēro saskaņā ar 18. panta 7. punktu un šā panta 7. punktu.

9. Uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes pastāvīgi uzrauga institūciju, pārbaudot, vai tās darbība atbilst uzņēmējas dalībvalsts darba un sociālo tiesību aktu prasībām, kas skar 5. punktā minēto fondēto pensijas plānu jomu, un vai tā ievēro 7. punktā minētās prasības par informācijas sniegšanu. Ja, veicot uzraudzību, tiek atklāti pārkāpumi, uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes tūlīt informē piederības dalībvalsts kompetentās iestādes. Piederības dalībvalsts kompetentās iestādes, saskaņojot ar uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām iestādēm, veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu institūcijas konstatēto sociālo un tiesību aktu pārkāpumu novēršanu.

10. Ja piederības dalībvalsts kompetento iestāžu veiktie pasākumi nav devuši rezultātu vai piederības dalībvalstī nav piemērotu pasākumu, un institūcija turpina pārkāpt uzņēmējas dalībvalsts sociālo un darba tiesību aktu prasības, kas attiecas uz fondēto pensiju plānu jomu, uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes pēc piederības dalībvalsts kompetento

▼B

iestāžu informēšanas var veikt atbilstīgus pasākumus, lai nepieļautu turpmākus pārkāpumus vai sodītu par tiem, tostarp, ja tas ir nepieciešams, neļautu institūcijai uzņēmējā dalībvalstī vadīt pensiju plānu iemaksas veicošam uzņēmumam.

21. pants

Sadarbība starp dalībvalstīm un Komisiju

1. Dalībvalstis attiecīgi nodrošina šīs direktīvas vienotu piemērošanu, regulāri apmainoties ar informāciju un pieredzi, lai veidotu vislabāko praksi šajā jomā un ciešāku sadarbību un tādējādi nepieļautu konkurences traucējumus un radītu nosacījumus, kas vajadzīgi netraucētai pārrobežu dalības nodrošināšanai.

2. Komisija un dalībvalstu kompetentās iestādes cieši sadarbojas, lai atvieglotu papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūciju uzraudzību.

3. Katra dalībvalsts informē Komisiju par galvenajām grūtībām, ko rada šīs direktīvas piemērošana.

Komisija un attiecīgo dalībvalstu kompetentās iestādes pēc iespējas ātrāk izpēta šīs grūtības, lai rastu piemērotu risinājumu.

4. Četrus gadus pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā Komisija sagatavo ziņojumu, kurā izvērtē:

a) 18. panta piemērošanu un rezultātus valstu uzraudzības sistēmu pielāgošanā; un

b) 19. panta 2. punkta otrās daļas piemērošanu, jo īpaši situāciju, kas dalībvalstīs dominē attiecībā uz depozitārijiem un to pienākumiem.

5. Uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes var lūgt piederības dalībvalsts kompetentās iestādes pieņemt lēmumu par institūcijas aktīvu un pasīvu nodalīšanu, kā paredzēts 16. panta 3. punktā un 18. panta 7. punktā.

▼M1

21.a pants

Garantiju fonda apjoma pārskats

1. Direktīvas 17.c panta 2. punktā paredzēto summu, kas izteikta euro, no 2012. gada 31. oktobra ik gadus pārskata, lai ņemtu vērā izmaiņas Harmonizētajos patēriņa cenu indeksos, ko Eiropas Kopienu Statistikas birojs publicē par visām dalībvalstīm.

Summu pielāgo automātiski, euro izteikto pamatsummu palielinot par minētā indeksa izmaiņu procentu daļu laikposmā no 31.12.2009. līdz pārskata datumam un noapaļojot to līdz EUR 100 000 daudzkārtnim.

Ja kopš pēdējās pielāgošanas procentuālās izmaiņas nesasniedz 5 %, pielāgošanu neveic.

2. Komisija katru gadu informē Eiropas Parlamentu un Padomi par pārskatīšanu un 1. punktā minēto pielāgoto summu.

21.b pants

Komitejas procedūra

1. Komisijai palīdz Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju komiteja, kas izveidota ar Komisijas Lēmumu 2004/9/EK ([1]).

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 1. līdz 4. punktu un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

([1]) OV L 3, 7.1.2004., 34. lpp..

▼B

22. pants

Īstenošana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz 2005. gada 23. septembrim izpildītu šo direktīvu. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Dalībvalstīm pieņemot šos tiesību aktus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka to, kā izdarīt šādas atsauces.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus galvenos tiesību aktus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. Dalībvalstis līdz 2010. gada 23. septembrim var atlikt 17. panta 1. un 2. punkta piemērošanu institūcijām, kas atrodas to teritorijā un kam šā panta 1. punktā norādītajā datumā nav likumā noteiktā pašu kapitāla minimālā apjoma, kas vajadzīgs saskaņā ar 17. panta 1. un 2. punktu. Institūcijas, kas vēlas vadīt pārrobežu pensiju plānus 20. panta nozīmē, to nedrīkst darīt, kamēr nav izpildījušas šīs direktīvas noteikumus.

4. Dalībvalstis līdz 2010. gada 23. septembrim var atlikt 18. panta 1. punkta f) apakšpunkta piemērošanu institūcijām, kas atrodas to teritorijā. Institūcijas, kas vēlas vadīt pārrobežu pensiju plānus 20. panta nozīmē, to nedrīkst darīt, kamēr nav izpildījušas šīs direktīvas noteikumus.

23. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

24. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.